

Posudek školitelky na diplomovou práci Barbory Čihařové
Pozornostní zkreslení vůči kopulačnímu pohybu: Eyetrackingová studie

Předkládaná diplomová práce se zabývá možným vysvětlením nesespecifické sexuální genitální reakce u heterosexuálních žen. Bára ve své práci konkrétně pomocí experimentu testuje hypotézu kopulačního pohybu a zda samotný kopulační pohyb může být odpovědný za tzv. nesespecifické genitální reakce žen. Cílem této práce je konkrétně „...prozkoumat vliv kopulačního pohybu na mužskou a ženskou pozornost a zjistit, zda určitý typ pohybu nebo podnětu zapříčiní silnější vizuální zaujetí.“ (str. 8).

Samotná práce má celkem 87 stran a je klasicky dělena na teoretickou a empirickou část. V teoretické části Bára nejprve představuje metodu eyetrackingu a typy přístrojů, které se u eyetrackingového měření běžně používají. Důraz pak klade na Eyelink 1000 Plus, který byl využit i v předkládané studii. V dalších podkapitolách popisuje, co jsou fixace, sádky a dilatace zornice. Dále se zaměřuje na problematiku kontrastu, barvy, pohybu, prostorové orientace a vizuálního vnímání. V předposlední části teoretického ukotvení představuje jednotlivé eyetrackingové výzkumy zaměřené na sexualitu. V poslední kapitole popisuje výzkumy zaměřené pohlavní rozdíly ve zpracování sexuální podnětů a představuje problematiku nesouladu mezi genitální a subjektivní sexuální reakcí u žen.

Ve své práci čerpá z více než 155 odborných zdrojů, z nichž je převážná většina tvořena primární zahraniční a recentní literaturou. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány přehledně a kvalitně. V práci se občas objevují překlepy, ale není jich velké množství a celkově se tak teoretická část práce čte velmi dobře.

Samotná empirická část Bářiny práce spočívala v analýze již sesbíraných dat, které byly získány v roce 2021-2022 v rámci projektu GAČR. Experiment spočíval eyetrackingovém měření, kterého se zúčastnilo celkem 60 heterosexuálních mužů a žen. Účastníci studie sledovali 40 dvousekundových GIFů, které zobrazovaly buď ne/kopulující heterosexuální nebo a lesbický pár. Sesbíraná data byla následně analyzována pomocí two-way repeated ANOVY. Výsledky pak ukázaly, že kopulační pohyb pravděpodobně nepřitahuje větší pozornost než jiné sexuální aktivity a nejspíše ani nebude dostatečným spouštěčem nesespecifické genitální sexuální reakce žen. Co se týče samotné diskuse výsledků, Bára dle mého názoru dostatečně interpretuje výsledky své studie, které jsou navíc povahou stimulů ojedinělé. Ve své práci zmiňuje i její limity a návrhy na další zkoumání. Empirická část práce je dle mého soudu napsaná kvalitně, byť by některé části popisu designu výzkumu a stimulů mohly být pro čtenáře popsány detailněji. Vzhledem k tomu, že se ale Bára na přípravě

designu a sběru dat nemohla podílet a zapojovala se osobně až do jiných částí studie, tak chápu, že popisovat cizí práci a vývoj stimulů je poměrně náročné a mnohem složitější, než kdyby byla součástí výzkumného týmu od počátku. Bára tedy musela pracovat s informacemi, které měla k dispozici pouze zprostředkovaně.

Po celou dobu naší spolupráce se mi s Bárou pracovalo velmi dobře, je vidět, že ji vědecká práce opravdu baví a zajímá. Veškeré analýzy dat Bára provedla naprosto samostatně a jednotlivé kroky a psaní práce pravidelně konzultovala buď se mnou, nebo co se analýz týče i s kolegou Mgr. Ondřejem Novákem, který měl v rámci GAČRu eyetrackingové měření na starosti. Bára byla od začátku samostatná, zapálená, a přestože dostala vlastně již dříve sesbíraná data, tak se aktivně zapojila i do navazující části studie. Chtěla bych ji tedy pochválit, že se během svého studia nesoustředila jen na „nutné“ úkoly, ale také se aktivně zapojovala do nad rámec stanovených studijních činností. Pomáhala mi s nábořem a komunikací s účastníky výzkumu a nad rámec svých „povinností“ se také naučila, jak pracovat s Biopackem a měřit sexuální vzrušivost pomocí sondy VPG.

Vzhledem k uvedenému hodnocení práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Červené 10.09.2023

Mgr. Klára Bártová, Ph.D. et Ph.D.
Fakulta humanitních studií, UK